Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för konst

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-01-26

Diarienummer:
KN 2021/577

Handläggare:
Susanne Andersson Kopp

Tjänsteutlåtande- konstprogram byggnad 17/18 – ombyggnation, Södersjukhuset

Ärendebeskrivning

Konstprogram för byggnad 17/18 – ombyggnation, Södersjukhuset.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande KN 2021/577
Konstprogram - byggnad 17/18, ombyggnation, Södersjukhuset

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta:

1. Att godkänna konstprogrammet för byggnad 17/18 – ombyggnation, Södersjukhuset

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Avdelningen för konst vid kulturförvaltningen har upprättat ett konstprogram för investeringen för byggnad 17/18 – ombyggnation, Södersjukhuset. Konstprogrammet styr arbetet med den konstnärliga gestaltningen och anger en översiktlig inriktning för konsten. Det preliminära konstanslaget för byggnad 17/18 uppgår till 8 000 000 kronor.

Överväganden

De konstprogram som upprättas för de byggprojekt som genererar konstanslag är viktiga styrdokument för arbetet med den konstnärliga gestaltningen.
De ekonomiska ramarna för ombyggnation av byggnad 17/18s konstprogram överstiger förvaltningens delegation. Konstprogrammet kommer i sin tur att vidareutvecklas och konkretiseras i en projektplan.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Konstprogrammet finansieras via konstanslag.
Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden

Bilagor: Konstprogram

Miljökonsekvenser av beslutet

Konstprogrammet för byggnad 17/18 – ombyggnation, Södersjukhuset beaktar regionens Miljöpolitiska program 2017-2021 och tillser att arbetet överensstämmer med regionens mål, vision och policy. Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

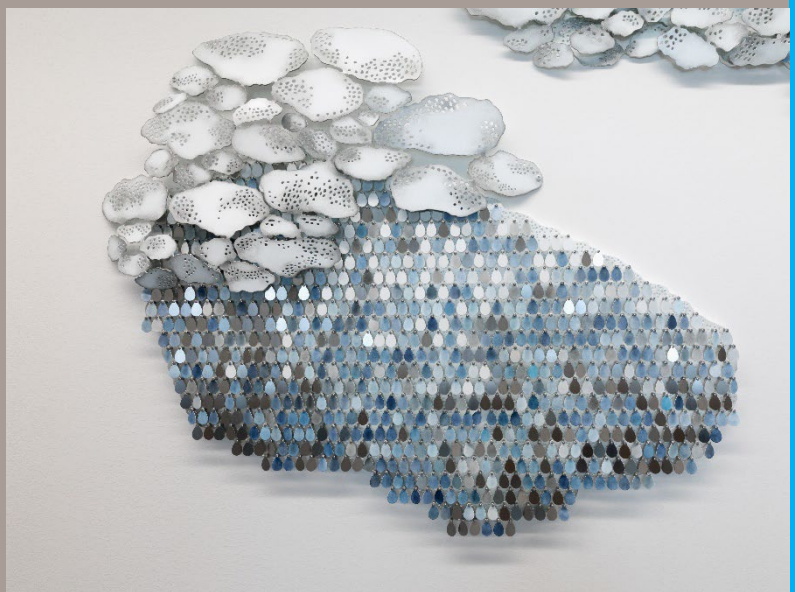
Elisabeth Wengström
Avdelningschef

Konstprogram

Byggnad 17/18 - Ombyggnation
Södersjukhuset

Region Stockholm

Konstprogram

Byggnad 17/18 - Ombyggnation
Södersjukhuset

Beställning inkommen: 2021-06-23

Budget: 8 000 000 kronor

Inledning

Konstprogrammet är framtaget i syfte att förmedla en övergripande ambition för konstnärliga insatser för ombyggnation av byggnad 17/18 på Södersjukhuset. Programmet anger även mål, budget, organisation, tidplan och tänkbara platser för konsten.

Bakgrund

Konsten berikar människors möten med vården och är en integrerad del av hälso- och sjukvården. Vid varje bygginvestering ska minst en eller två procent av bygginvesteringen avsättas för konst.

Föreliggande konstprojekt är beställt av Locum. Projektet omfattar ombyggnation av byggnad 17/18, plan 1-7, till moderniserade generella vårdavdelningar på Södersjukhuset.

Stockholmsregionen växer samtidigt som medellivslängden hos befolkningen ökar. Mot den bakgrunden genomför Region Stockholm en utbyggnad av vården i hela länet med syfte att utveckla sjukhusens nuvarande infrastruktur med moderna lokaler och adekvat utrustning.

Södersjukhuset är ett akutsjukhus i storstadsmiljö. De funktionalistiska byggnaderna med slanka flyglar ner mot Årstaviken utgör det ursprungliga sjukhuset, som invigdes 1944. Sedan dess har sjukhuset byggts ut i omgångar. För att möta framtidens vårdbehov genomförs nu den största utbyggnaden någonsin i sjukhusets historia, med en ny behandlingsbyggnad, en ny vårdbyggnad, ett nytt försörjningskvarter samt stora ombyggnationer.

De nya vårdbyggnaderna möjliggör att de verksamheter som bedrivs här kan svara upp mot dagens krav på arbetsmiljö, hygien och tillgänglighet samt tillämpa moderna arbetssätt, utföra patientsäker vård samt utveckla vårdens effektivitet. Verksamheter som föreslås placeras i byggnad 17 och 18 är vårdavdelningar för internmedicin, kardiologi, kirurgi, gynekologi och onkologi. Inom både internmedicin och kardiologin finns även behov av särskilda övervakningsplatser med möjlighet till kontinuerlig övervakning både mobilt och sängbundet.

När man övergår till vårdavdelningar med en-patientrum med tillhörande stödfunktioner så halveras antalet vårdplatser. De nya vårdavdelningarna med en-patientrum i by 17 och 18 innebär utbredning i två byggnader med en central hisshall emellan. Stor omsorg ska läggas vid utformningen av lokalerna så att de upplevs som en gemensam vårdavdelning.

Konstnärlig gestaltning är en viktig del i utformandet av nya vårdlokaler. I enlighet med Regionfullmäktiges mål att ”Möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare” ska konsten bidra till att skapa trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer där konst och kultur spelar en viktig roll. Tillsammans med arkitektur och inredning ska konsten bidra till en god balans mellan den gestaltade miljön och vårduppdraget.

Syfte

Konstprojektets syfte är att förse den nya vårdbyggnaden med konst som bidrar till en väl gestaltad och omhändertagande miljö som signalerar omsorg och respekt för patienter, personal och besökare.

Effektmål

Konsten ska bidra till att skapa en trygg, tillgänglig och attraktiv vårdmiljö
Människor som vistas i vården befinner sig ofta i en utsatt situation antingen som patient eller anhörig. Med höga krav på medicinsk teknik och hygien kan vårdens lokaler lätt upplevas som kalla och sterila. Med konsten kommer ett mer mänskligt och omhändertagande tilltal som bidrar till att patienterna känner sig tryggare och lugnare.

Konsten ska kännas relevant för så många som möjligt
Konsten ska kännas relevant för så många som möjligt genom att tala till personer med varierande åldrar och bakgrund. Den ska också ha en innehållslig- och materialmässig hållbarhet samt fungera ur ett tillgänglighetsperspektiv. Den bidrar också till en bättre arbetsmiljö för de anställda.

Eftersom upplevelsen av ett konstverk är personlig och sker utifrån skilda förutsättningar måste konsten representera en mångfald av uttryck och tekniker.

Målgrupp

Konstprojektet riktar sig till alla som befinner sig i de ombyggda vårdbyggnaderna, främst patienter men också till personal och besökare.

Projektmål

Inom projektets tidsplan som löper fram till och med år 2025 ska konstprojektet leverera:

- Åtta konstnärliga gestaltningar installerade
- Inköpta färdiga verk installerade på utvalda platser i byggnaden
- Befintliga verk tillvaratagna, renoverade, omramade och installerade i byggnaden
- Skyltar till samtliga verk
- Skötselanvisningar till samtliga konstnärliga gestaltningar

- Registrering av konsten i kulturförvaltningens konstdatabas
- Ett pedagogiskt material i form av en publikation, digitalt innehåll till konstapp eller liknande
- Presentation/förmedling av konsten vid överlämnandet

Kommunikation

Konstpedagogiskt material som konstfaktablad tas fram. Konsten ska också presenteras i olika forum för representanter för vården, såväl muntligt som skriftligt, exempelvis via sjukhusets intranät. Skyltar ska sättas upp vid verken. Det pedagogiska verktyget Konstblick ska erbjudas avdelningarna.

Omfattning och avgränsningar

Konstprojektet innehåller åtta gestaltningsuppdrag. I arbetet med uppdragen följer kulturförvaltningen en transparent och väldokumenterad process enligt modell nedan.

Initiering/förstudie – Utlysning - Skissuppdrag –Produktion – Installation - Utvärdering

Initiering/förstudie Möten med arkitekt, Locum, verksamhet och konstrådgivare kring projektets genomförande. Projektet beskrivs i konstprogram och projektplan.

Utlysning De konstnärliga gestaltningsuppdragen formuleras och utlyses internt och externt. Inkomna intresseanmälningar gås igenom av konstrådgivare och projektledare och tilldelning av enskilda eller parallella skissuppdrag görs.

Skissuppdrag Informativt startmöte med konstnärerna. Skissperiod cirka tre månader. Avstämningsmöte mitt i skissperioden. Inlämning av skissförslag vid periodens slut. Beslut tas om vilka förslag som ska gå vidare till genomförande.

Produktion De skissuppdrag som beslutats gå vidare till genomförande går in i produktionsfas. Under produktionsfasen sker regelbundna delbesiktningar innan konsten är klar för installation.

Installation Konsten installeras och slutbesiktigas av projektledare, konstrådgivare och ansvariga från Locum. Därefter sker en överlämning till Locum med bifogade skötselanvisningar. Färdiga konstverk köps in och installeras.

Utvärdering görs efter att konstprojektet är avslutat år 2025.

Arbetet med konsten sker i dialog med arkitekter, Locum, SÖS och representanter från vårdverksamhet. Från kulturförvaltningen involveras också en konsthandläggare med ansvar för den befintliga konsten.

En god förståelse för de speciella omständigheter som kännetecknar verksamheten är avgörande för arbetet med konsten. I samråd med arkitekt, byggprojektledning och vårdverksamhet har en diskussion påbörjats om platser och miljöer där konstnärliga insatser kan tillföra intressanta kvaliteter.

Den konstnärliga gestaltningen ska möta högt ställda hygieniska krav vad gäller materialval, montering etc. I den robusta och tekniktäta miljön är hög tålighet mot slag, slitage och rengöring nödvändig. Den konstnärliga gestaltningen ska motsvara de tekniska krav och

rekommendationer som gäller för övrig utformning av miljön. Den får inte sticka ut för mycket från vägg och inte ha vassa kanter.

Konsten ska hålla över tid, visuellt och materialmässigt, tekniskt och funktionellt. Enstaka befintliga konstverk kan väljas ut och renoveras efter behov för att därefter återinstalleras. Projektet tar inte hand om eventuell befintlig konst som inte ska återinstalleras. Evakuering av befintlig konst som inte ska återanvändas ingår inte i projektet.

Mångfaldsaspekter ska beaktas vid beställning av gestaltningsuppdrag och vid inköp av färdiga verk.

När det gäller den konstnärliga gestaltningen är ett samarbete med arkitekt, verksamhet och andra aktörer nödvändigt och viktigt. I samråd har lämpliga platser identifierats för den konstnärliga gestaltningen:

- Genomgripande gestaltning på de var och en av de sju vårdavdelningarna. Att understryka kommunikationer och knutpunkter för att ge trivsel och orienterbarhet.
- Hisshall D, centralt belägen mellan byggnad 17/18. Genomgripande gestaltning.
- Den mindre hisshall F, belägen mellan byggnad 18 och vårdbyggnad 72.
- Dagrum/matsal
- Personalrum

Tidsram

Arbetet med konsten följer bygginvesteringens övergripande tidplan.

- 2021-06 beställning från Locum
- 2021-09-2022-01 dialog med byggprojekt och arkitekt

2022

- En konstrådgivare avropas för åtta uppdrag
- projektplan för konsten utarbetas, avstämning/dialog med byggprojektet och representanter för sjukhuset
- Åtta gestaltningsuppdrag utlyses
- Skissperiod för gestaltningsuppdrag

2023

- Produktion av gestaltningsuppdrag inleds
- Planering och inköp av färdiga verk inleds

2024

- Produktion av gestaltningsuppdrag och inköp av färdiga verk

2025

- Installation av åtta gestaltningsuppdrag och inköp av färdiga verk
- Slutbesiktning av åtta gestaltningsuppdrag, installation av färdiga verk
- Byggprojektet avslutas

Budget

Budget för konsten är framräknad av beställaren: Locum.

Konstanslaget uppgår till 8 000 000 kr och utgör en procent av beslutad produktionsbudget om 800 000 000 kr.

Konstanslaget omfattar kostnader för de konstnärliga gestaltningsuppdragen, skisser, annonsering, konstkonsultuppdrag, inköp av färdiga verk, oförutsedda kostnader med mera. Vad gäller kringkostnader för konsten förutsätts att konstanslaget endast belastas med den tilläggskostnad som uppstår i förhållande till det som ändå skulle genomföras på platsen.